

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาอุบัติการณ์ การกระจายของการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาล จำแนกตาม เพศ อายุ ระยะเวลาที่ผู้ป่วยอยู่ในโรงพยาบาลก่อนเกิดการติดเชื้อ โรคประจำตัวของผู้ป่วย ประวัติการได้รับยาต้านจุลชีพระยะ 3 เดือนก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และระหว่างที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลครั้งนี้ การผ่าตัดและการรักษาที่ต้องใส่อุปกรณ์ในร่างกาย ตำแหน่งของร่างกายที่เกิดการติดเชื้อ แผลกและห่อผู้ป่วยที่เกิดการติดเชื้อ MRSA และศึกษาผลกระทบด้านค่าใช้จ่ายด้านจุลชีพที่ใช้รักษาการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาล ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 31 พฤษภาคม 2543 ทั้งนี้ไม่รวมการติดตามผู้ป่วยหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบรวบรวมข้อมูลการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาล ที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และแนวทางการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลของศูนย์ควบคุมโรค สหรัฐอเมริกา (CDC) ปี ค.ศ.1988 และ 1992 ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบรวบรวมข้อมูล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และหาความเชื่อมั่นในการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลของผู้วิจัย ได้เท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า ในช่วงเวลา 3 เดือน ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - วันที่ 31 พฤษภาคม 2543 พบผู้ป่วยติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาลจำนวน 74 ราย เกิดการติดเชื้อ MRSA 86 ครั้ง คิดเป็นอัตราการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาล 8.2 ครั้งต่อผู้ป่วยที่เฝ้าระวัง 1,000 ราย พบอัตราการติดเชื้อ MRSA ในผู้ป่วยเพศชายสูงกว่าผู้ป่วยเพศหญิง คิดเป็น 12.3 และ 4.5 ครั้งต่อผู้ป่วยที่เฝ้าระวัง 1,000 ราย เป็นผู้ป่วยที่มีอายุระหว่าง 1 - 85 ปี อายุเฉลี่ย 51.3 ปี กลุ่มอายุที่พบการติดเชื้อมากที่สุดคือ กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป โดยพบอัตราการติดเชื้อ 14.9 ครั้งต่อผู้ป่วยที่เฝ้าระวัง 1,000 ราย ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาลเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลก่อนเกิดการติดเชื้อนานเฉลี่ย 33 วัน

ส่วนใหญ่พบในกลุ่มผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลนานกว่า 2 สัปดาห์ ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ MRSA ส่วนใหญ่มีประวัติเคยได้รับยาต้านจุลชีพในระยะ 3 เดือนก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 82.4 โดยได้รับยาในกลุ่ม β -lactams มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.8 และระหว่างที่รักษาในโรงพยาบาล ผู้ป่วยทุกรายได้รับการรักษาด้วยยาต้านจุลชีพ โดยส่วนใหญ่ได้รับยาร่วมกันมากกว่า 3 ชนิด ก่อนเกิดการติดเชื้อถึงร้อยละ 40.5 และในจำนวนนี้ พบว่า ผู้ป่วยทุกรายได้รับยาต้านจุลชีพกลุ่ม penicillin และ ร้อยละ 98.6 ได้รับยา กลุ่ม 3rd generation cephalosporins ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ MRSA ร้อยละ 54.1 มีโรคประจำตัว โรคที่พบมากที่สุด คือโรคเบาหวาน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ผู้ป่วยร้อยละ 54.1 ได้รับการผ่าตัด ตำแหน่งที่พบการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาลมากที่สุด คือ การติดเชื้อที่ปอด คิดเป็น ร้อยละ 36.2 ของการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาลทั้งหมด รองลงมาคือ การติดเชื้อที่ตำแหน่งผ่าตัด และการติดเชื้อที่ผิวหนังและเนื้อเยื่อ คิดเป็นร้อยละ 22.1 และ 17.4 ตามลำดับ แผนกที่พบการติดเชื้อมากที่สุดได้แก่ แผนกอายุรกรรม พบอัตราการติดเชื้อ 10.8 ครั้งต่อผู้ป่วยที่เฝ้าระวัง 1,000 ราย รองลงมาคือ แผนกออโรโทปีดิกส์ และแผนกศัลยกรรม คิดเป็น 9.9 และ 7.4 ครั้งต่อผู้ป่วยที่เฝ้าระวัง 1,000 ราย ตามลำดับ เมื่อจำแนกการติดเชื้อตามหอผู้ป่วย พบอัตราการติดเชื้อในหอผู้ป่วยหนักมากกว่าหอผู้ป่วยทั่วไป โดยพบว่ามี การติดเชื้อ MRSA มากที่สุด ที่ หอผู้ป่วยหนักกุมารเวชกรรม (PICU) คิดเป็น 103.4 ครั้งต่อผู้ป่วยที่เฝ้าระวัง 1,000 ราย รองลงมา คือ หอผู้ป่วยแผลไหม้ (Burn) และผู้ป่วยหนักศัลยกรรม (ICU-S) คิดเป็น 90.9 และ 68.2 ครั้งต่อผู้ป่วยที่เฝ้าระวัง 1,000 ราย ค่าใช้จ่ายที่ใช้รักษาการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาลอยู่ระหว่าง 224 - 45,540 บาท คิดเป็นเงินทั้งหมด 350,797 บาท เฉลี่ยรายละ 9,744.40 บาท ร้อยละ 81.4 ของค่าใช้จ่ายยาต้านจุลชีพทั้งหมด เป็นค่าใช้จ่ายยา vancomycin

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณากำหนดมาตรการที่สอดคล้องกับปัญหาการติดเชื้อ MRSA โรงพยาบาลมหาสารคามนครเชียงใหม่ ที่พบมากในกลุ่มผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนักผู้ป่วยที่อยู่โรงพยาบาลเป็นเวลานาน ผู้ป่วยเบาหวาน ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่อุปกรณ์เข้าในร่างกาย เพื่อวางแผนดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาล
2. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อหาปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาที่พบการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาลค่อนข้างสูง โดยเฉพาะผู้ป่วยที่รักษาในหอผู้ป่วยหนัก ผู้ป่วยที่อยู่โรงพยาบาลเป็นเวลานาน ผู้ป่วยเบาหวาน ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่อุปกรณ์เข้าไปในร่างกาย และพบว่าผู้ป่วยเสียชีวิตเพิ่มขึ้น ดังนั้นควรมีการระมัดระวังในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ โดยปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ MRSA อย่างเคร่งครัด
2. ควรมีการสอบสวนหาสาเหตุของปัญหา ที่พบการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาลที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในหอผู้ป่วยหนักและประสานงานในการแก้ไขปัญหา รวมถึงประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
3. ควรมีการเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาที่เป็นปัญหาในโรงพยาบาล โดยเฉพาะในหอผู้ป่วยหนัก และแจ้งแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อดื้อยาในโรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการติดเชื้อ MRSA กับเชื้อ MSSA ในโรงพยาบาล เพื่อให้ทราบลักษณะความแตกต่างของการติดเชื้อและผลกระทบในด้านอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาเชิงวิเคราะห์ เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาล โดยเฉพาะในหอผู้ป่วยหนัก
3. ควรติดตามผลการรักษา การติดเชื้อ MRSA ด้วยยาต้านจุลชีพแต่ละชนิด
4. ควรมีการศึกษาระบาดวิทยาของการติดเชื้อ MRSA ในชุมชน เปรียบเทียบกับการติดเชื้อ MRSA ในโรงพยาบาล